

საჩუქრეთა წერილი

სახელმწიფო აუდიტის სამსახური

საქართველოს სახელმწიფო აუდიტის სამსახური

საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების სამინისტრო

საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების
სამინისტროს 2016 წლის 31 დეკემბრით
დასრულებული საანგარიშგებო პერიოდის
კონსოლიდირებული ანგარიშგების ფინანსური
აუდიტის ანგარიშის შედეგების შესახებ

ტერმინთა განმარტება

საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების სამინისტრო - **სამინისტრო**.

საჯარო სამართლის იურიდიული პირი - **სსიპ**.

შეზღუდული პასუხისმგებლობის საზოგადოება - **შპს**.

განათლების მართვის საინფორმაციო სისტემა - **მართვის სისტემა**.

საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების სამინისტროს სტრუქტურული ქვედანაყოფი, რომელიც ფინანსდება 32 01 პროგრამული კოდით - **სამინისტროს ცენტრალური აპარატი**.

საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების სამინისტროს კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება - **ანგარიშგება**.

საქართველოს ფინანსთა მინისტრის 2014 წლის 31 დეკემბრის N429 ბრძანებით დამტკიცებული „საბიუჯეტო ორგანიზაციების ბუღალტრული აღრიცხვისა და ფინანსური ანგარიშგების შესახებ“ ინსტრუქცია - **ინსტრუქცია**.

საჯარო სექტორში ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისა და წარდგენის შესაბამისობის საფუძვლები - **შესაბამისობის საფუძვლები**.

სახელმწიფო აუდიტის სამსახურმა ჩაატარა სამინისტროს 2016 წლის კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების აუდიტი და გასცა პირობითი მოსაზრება შემდეგ გარემოებათა გამო:

1. პირობითი მოსაზრების საფუძვლები

1.1 კონსოლიდაციის პროცესის ნაკლოვანებები:

გამოვლენილი გარემოებები:

- მოთხოვნების ანგარიშზე საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს აღრიცხულია მოთხოვნები სსიპ - მართვის საინფორმაციო სისტემის და სსიპ - ხარისხის განვითარების ეროვნული ცენტრის ბალანსებიდან, შესაბამისად, 110,66 და 57,27 ათასი ლარი (ჯამში: 167,93 ათასი ლარი), რომელთა მიხედვით, დებიტორებს წარმოადგენენ სამინისტროს კონტროლირებული ერთეულები. აღნიშნული ნაშთები¹ კონსოლიდაციის დროს არ არის გამორიცხული;
- ანგარიშგებაში საბუღალტრო ანგარიშზე N1330 - „აქციები და კაპიტალი“, ნაშთი 514,18 ათასი ლარი გადმოვიდა სსიპ - ილიას სახელმწიფო უნივერსიტეტიდან, რომელიც წარმოადგენს უნივერსიტეტის მიერ 100% წილობრივი მონაწილეობით დაფუძნებული შპს „უნი ინვესტის“ (ს/ნ 205285519) საწესდებო კაპიტალში შენატანს. ამასთანავე, 2013 წლის 28 ოქტომბერს შპს „უნი ინვესტის“ მიერ (ს/ნ 205285519) 100% წილობრივი მონაწილეობით დაფუძნებულია კერძო სამართლის სუბიექტი: შპს „ინოვესტი“ (ს/ნ 406066625). აქედან გამომდინარე, ილიას სახელმწიფო უნივერსიტეტი არის შპს „ინოვესტის“ (ს/ნ 406066625) ირიბი 100% წილის დამფუძნებელი. სსიპ - ილიას სახელმწიფო უნივერსიტეტის ფინანსურ ანგარიშგებაში არ არის კონსოლიდირებული შპს „უნი ინვესტის“ (ს/ნ 205285519) და შპს „ინოვესტის“ (ს/ნ 406066625) ფინანსური მონაცემები. ინსტრუქციის მიხედვით², ეს საწარმოები წარმოადგენს სამინისტროს მიერ კონტროლირებულ ერთეულებს, რომელთა კრებებითი ფინანსური ინფორმაცია - აქტივების, ვალდებულებების, ნამეტისა და დეფიციტის ჯამური თანხების ჩათვლით, უნდა ასახულიყო ფინანსური ანგარიშგების განმარტებით შენიშვნებში.
- ანგარიშგებაში „ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლების დაფინანსების პროგრამის“ მიხედვით, საჯარო სკოლების ვაუჩერული დაფინანსება გაორმაგებულად არის ასახული - ერთხელ, როგორც საბიუჯეტო სახსრებით დაფინანსება, ხოლო მეორედ - საჯარო სკოლებისთვის, როგორც ეკონომიკური საქმიანობით მიღებული შემოსავალი. ანალოგიურად დუბლირებულია მოცემული პროგრამის ფარგლებში ხარჯები: ერთი და იგივე ხარჯი ასახულია როგორც მოსწავლეთა ვაუჩერების ხარჯი, სახაზინო კოდით - 2.8.2.1.7, ასევე საჯარო სკოლების მიერ, როგორც ეკონომიკური საქმიანობის ნაწილში გაწეული ხარჯი. აღნიშნული შეუსაბამობა კონსოლიდაციის პრინციპთან.

რეკომენდაცია N1.

სამინისტროს

კონსოლიდაციის დროს უზრუნველყოფილ იქნეს, რათა მთლიანად გამოირიცხოს სამინისტროს სისტემაში შემავალ ერთეულებს შორის განხორციელებული ოპერაციები და ანგარიშგება მომზადდეს ისე, თითქმის ეს ოპერაციები საანგარიშგებო პერიოდში არ განხორციელებულა. იმ შემთხვევაში, თუ ეს შეუძლებელია, აღნიშნული ფაქტი შესაბამისი დასაბუთებით მითითებულ იქნეს განმარტებით შენიშვნებში.

¹ ინსტრუქცია, მუხლი 17, პუნქტი 29.

² ინსტრუქცია, V თავი, მუხლი 24.

1.2 ფულადი სახსრები

გამოვლენილი გარემოებები:

ფულადი სახსრების შესაბამისი მუხლები უცხოურ ვალუტაში არასწორი სავალუტო კურსით არის გადაანგარიშებული. ამის გამო, ანგარიშგებაში ხაზინის სავალუტო ანგარიშზე (N1280), საწყისი ნაშთი შემცირებულია 6.31 ათასი ლარით, ხოლო საბოლოო ნაშთი - 75.06 ათასი ლარით. დაშვებული შეცდომით გამოწვეულმა უზუსტობამ გავლენა იქონია (საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოსათვის წარმოდგენილ ფინანსური მდგომარეობის შესახებ ანგარიშის (ბალანსის) ნაშთებზე (შემცირებულია აქტივების და კაპიტალის ნაშთი), ასევე ფინანსური შედეგების შესახებ ანგარიშზე (შემცირებულია ფინანსური შედეგი - წმინდა ღირებულება), ფულადი სახსრების შესახებ ანგარიშზე (შემცირებულია ფულადი სახსრების ნაშთები) და კაპიტალში ცვლილებების შესახებ ანგარიშზე (შემცირებულია არასაოპერაციო შემოსავლები).

რეკომენდაცია N2.

სსიპ - მასწავლებელთა პროფესიული განვითარების ეროვნულ ცენტრს

სსიპ - გიორგი ელიავას სახელობის ბაქტერიოფაგიის, მიკრობიოლოგიისა და ვირუსოლოგიის ინსტიტუტს

სსიპ - ივანე ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტს

სსიპ - საქართველოს ტექნიკურ უნივერსიტეტს

სსიპ - ილიას სახელმწიფო უნივერსიტეტს

სსიპ - ბათუმის შოთა რუსთაველის სახელმწიფო უნივერსიტეტს

ფინანსური ანგარიშგების სამართლიანად მომზადებისა და წარდგენის მიზნით, ფულადი სახსრების შესაბამისი მუხლების ნაშთები უცხოურ ვალუტაში დაკონვერტირდეს ანგარიშგების შედგენის თარიღისათვის დადგენილი ოფიციალური გაცვლითი კურსით.

1.3 მოთხოვნები

გამოვლენილი გარემოებები:

საბუღალტრო ანგარიშზე N1355- „მოთხოვნები ფულად სახსრებსა და მათ ეკვივალენტებზე მომსახურების მიწოდებით“ - 35,531.32 ათასი ლარი გადმოვიდა უმაღლესი დაწესებულებების ბალანსიდან. ეს არის: მოთხოვნები სტუდენტების მიმართ, რომლებიც წარმოიშვა სწავლების მომსახურების გაწევის საფუძველზე. უნივერსიტეტები გაწეული სწავლების მომსახურებაზე მოთხოვნების აღრიცხვისას იყენებენ განსხვავებულ სააღრიცხვო პოლიტიკას. კონსოლიდაციის დროს, ამ ნაწილში არ მომხდარა ერთნაირი სააღრიცხვო პოლიტიკის საფუძველზე მოთხოვნების კორექტირება და არც განმარტებით შენიშვნებშია მითითებული და დასაბუთებული აღნიშნულის შეუძლებლობა. საანგარიშგებო პერიოდში არ განხორციელებულა აღნიშნული მოთხოვნების ინვენტარიზაცია. კონტროლის სისტემის ეფექტიანობა ამ შემთხვევაში, ზოგიერთი უნივერსიტეტის მიხედვით, დაბალია. ამასთანავე, სტუდენტთა დიდი რიცხოვნობის, სტუდენტთა იდენტიფიცირებისათვის პერსონალურ მონაცემთა წვდომის შეზღუდვის გამო, შეუძლებელი იყო დამატებითი აუდიტორული პროცედურებითაც საკმარისი და შესაფერისი მტკიცებულებების მოპოვება. აქედან გამომდინარე, არ დასტურდება საბალანსო ანგარიშზე N1355 - „მოთხოვნები ფულად სახსრებსა და მათ ეკვივალენტებზე მომსახურების მიწოდებით“ - 35,804.73 ათასი ლარის ნაშთის სისწორე.

რეკომენდაცია N3.

სამინისტროს

უმაღლეს საგანმანათლებლო დაწესებულებებს (უნივერსიტეტებს)

სამართლიანი ფინანსური ანგარიშგების მომზადების მიზნით, იმ შემთხვევაში, როდესაც კონტროლირებული ერთეულების მიერ ანალოგიური ოპერაციების მიმართ იყენებენ განსხვავებულ სააღრიცხვო პოლიტიკას, კონსოლიდაციის დროს სამინისტროს მიერ შემუშავებულ იქნეს და გატარდეს ერთნაირი სააღრიცხვო პოლიტიკა, რომლის საფუძველზეც მოხდება აღნიშნული განსხვავებების დაკორექტირება.

გაწეული სწავლების მომსახურების მიხედვით წარმოშობილი დებიტორული დავალიანების სააღრიცხვო პოლიტიკა უნდა ეფუძნებოდეს შემდეგ პრინციპებს:

- მომსახურების მიწოდებისას წარმოქნილი დებიტორული დავალიანების ღირებულება წარმოადგენს მიწოდებული მომსახურების ღირებულებას;
- მომსახურებასთან დაკავშირებული ოპერაციები ბუღალტრულ აღრიცხვაში აისახება მომსახურების გაწევის მომენტში;
- როდესაც მომსახურება ხორციელდება ერთზე მეტ საანგარიშგებო პერიოდში (ეს მოიცავს სწავლის მომსახურების შემთხვევასაც, როდესაც სასწავლო წელი არ ემთხვევა საანგარიშგებო წელს), თითოეული პერიოდისათვის მიკუთვნებული მომსახურების ღირებულებას განსაზღვრავს მიწოდებული მომსახურების მოცულობა ან მოთხოვნილი გადახდები.

გამოვლენილი გარემოებები:

საბალანსო ანგარიშზე N1440- „მოთხოვნები არაფინანსური აქტივების დანაკლისებით“, ირიცხება 212.84 ათასი ლარის დებიტორული დავალიანება, რომელიც წარმოადგენს სსიპ - ივანე ჯავახიშვილის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის მოთხოვნას. აქედან: 47.96 ათასი ლარი წარმოადგენს უნივერსიტეტში 2007 წლის რეორგანიზაციის შემდეგ საწყის ნაშთად დაფიქსირებულ თანხას, ხოლო 136.11 ათასი ლარი - 2010 წელს რეორგანიზაციის შედეგად შემოერთებული ინსტიტუტების (ალექსანდრე ჯანელიძის გეოლოგიის ინსტიტუტი - 135.19 ათასი ლარი, თინათინ წერეთლის სახელობის სახელმწიფოსა და სამართლის ინსტიტუტი - 0.9 ათასი ლარი) მოთხოვნებს. აუდიტის ობიექტმა ვერ წარმოადგინა მოცემული მოთხოვნების წარმოშობის საფუძვლები და არ ფლობს ინფორმაციას დებიტორების შესახებ. რაც შეეხება 28.76 ათასი ლარის დანაკლისებით წარმოშობილ მოთხოვნებს, აუდიტის ჯგუფს მიეწოდა სიის მიხედვით მონაცემები და პასუხისმგებელ პირთა ახსნა-განმარტებები. ახსნა-განმარტებითი ბარათების ნაწილში მატერიალურად პასუხისმგებელი პირები აღნიშნავენ, რომ მათთვის უცნობია აღნიშნული ინვენტარის მდგომარეობა, რადგან ფიზიკურად არ ჩაუბარებიათ ისინი და არ იღებენ პასუხისმგებლობას აღნიშნული ინვენტარის არსებობაზე.

რეკომენდაცია N4.

სამინისტროს

სსიპ - ივანე ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტს

სსიპ - ბათუმის შოთა რუსთაველის სახელმწიფო უნივერსიტეტს

არსებობის, წარმოშობის დადასტურების და კონტროლის მიზნით, განხორციელდეს მოთხოვნა - ვალდებულებების ინვენტარიზაცია დავალიანებათა რეალობის, ხანდაზმულობის, ამოღების შესაძლებლობის და ბალანსიდან ჩამოწერის სხვა საფუძვლების შეფასების მიზნით და ხელმძღვანელობის

მიერ მიღებულ იქნეს შესაბამისი გადაწყვეტილება.

1.4 ძირითადი კაპიტალის მოხმარება

გამოვლენილი გარემოებები:

დარღვეულია ძირითადი აქტივების ფიზიკური ცვეთის ნორმებისა და მათი ბუღალტრულ აღრიცხვაში ასახვის პრინციპები. კერძოდ:

არასწორი ცვეთის ნორმების გამოყენება - სამინისტროს დაქვემდებარებული უნივერსიტეტების (საქართველოს ტექნიკური უნივერსიტეტი - 149 ერთეული; თბილისის ივანე ჯავახიშვილის სახელობის სახელმწიფო უნივერსიტეტი - 62 ერთეული; აკაკი წერეთლის სახელობის უნივერსიტეტი - 54 ერთეული) შენობა-ნაგებობებზე განურჩევლად მათი კატეგორიებისა, დარიცხულია ცვეთა 1%-ის ოდენობით. შესაბამისად, არ არის გამოიჯნული ცვეთის ნორმა შენობა-ნაგებობის კატეგორიების მიხედვით. აუდიტის ჯგუფმა ვერ მოიპოვა შესაბამისი დოკუმენტაცია შენობა-ნაგებობის კატეგორიების იდენტიფიცირებისათვის და აქედან გამომდინარე, ვერ დაადგინა აღნიშნულ აქტივებზე რეალური ცვეთის ხარჯი.

არამატერიალურ აქტივებზე ცვეთის არასწორი გაანგარიშება - საქართველოს ტექნიკური უნივერსიტეტის ბალანსზე რიცხულ 1,222.87 ათასი ლარის ღირებულების არამატერიალურ ძირითად აქტივებს ერთობლივად დარიცხული აქვს 10%-იანი წლიური ცვეთა. თბილისის ივანე ჯავახიშვილის სახელობის სახელმწიფო უნივერსიტეტის ბალანსზე რიცხულ 672.28 ათასი ლარის ღირებულების არამატერიალურ ძირითად აქტივებს ერთობლივად დარიცხული აქვს 11%-იანი წლიური ცვეთა. ამავ დროს, ობიექტის მხრიდან ვერ ხერხდება არამატერიალური ძირითადი აქტივების იდენტიფიცირება. იქ, სადაც შესაძლებელია აქტივის სასარგებლო მომსახურების ვადის განსაზღვრა, აუდიტის ობიექტის მიერ ცვეთის ხარჯი სასარგებლო მომსახურების ვადის პროპორციულად³ არ არის დაანგარიშებული.

შეცდომები ცვეთის ნორმების გამოყენებაში - თბილისის ივანე ჯავახიშვილის სახელობის სახელმწიფო უნივერსიტეტის პირველი კორპუსის შენობის წლიური ცვეთის ნორმად გამოყენებულია 3.53%. ამის გამო, გაზრდილია ცვეთის ხარჯი 593,87 ათასი ლარით. ილიას სახელმწიფო უნივერსიტეტში გრავიტაციის საზომ მოწყობილობებს (ისტორიული ღირებულებით 511.32 ათასი ლარი) დარიცხული აქვს 20%-იანი წლიური ცვეთა, 102.26 ათასი ლარის ოდენობით. ამგვარი მოწყობილობის ისტორიულ ღირებულებას უნდა ერიცხებოდეს 10% წლიური ცვეთის ნორმა⁴. აკაკი წერეთლის სახელობის უნივერსიტეტში 732.28 ათასი ლარის ისტორიული ღირებულების ძირითად აქტივებს, არასწორად დარიცხული აქვს 27,826 ლარის ოდენობის ცვეთის ხარჯი. ამ აქტივებზე უნდა დარიცხულიყო 54,178 ლარის ცვეთის ხარჯი. ამის გამო, 26,651 ლარით შემცირებულია „ძირითადი კაპიტალის მოხმარების“ მუხლი ფინანსური შედეგების შესახებ ანგარიშში (შემოსავლების და ხარჯების შესახებ ანგარიში). შესაბამისად, ამავე ოდენობით გაზრდილია „წმინდა კაპიტალის“ მუხლი ფინანსური მდგომარეობის შესახებ ანგარიშში (ბალანსში).

ცვეთა არაა დარიცხული:

- სსიპ ილიას სახელმწიფო უნივერსიტეტში - 36.59 ათასი ლარის ისტორიული ღირებულების 11 ერთეულის ძირითად აქტივებზე (პორტატული კომპიუტერი, სისტემური ბლოკი და სხვ.);
- სსიპ თბილისის სახელმწიფო სამედიცინო უნივერსიტეტში - 2,063.11 ათასი ლარის ისტორიული ღირებულების ძირითად აქტივებზე;
- სსიპ აკაკი წერეთლის სახელობის უნივერსიტეტში - 36.25 ათასი ლარის ისტორიული ღირებულების ძირითად აქტივებზე.

3. ინსტრუქცია მუხლი 39, პუნქტი 4, „ა“ ქვეპუნქტი.

⁴ 2002 წლის 31 დეკემბერის საქართველოს ფინანსთა მინისტრის ბრძანება N439, შიფრი 4153

სსიპ - ების ხელმძღვანელების განმარტებით, ეს აქტივები დასაწყობებულია და არ არის ექსპლუატაციაში. ინსტრუქციის⁵ მიხედვით, ძირითადი კაპიტალის მოხმარება გაინგარიშება ყველას სახის მატერიალურ და არამატერიალურ ძირითად აქტივთან მიმართებით, მიუხედავად იმისა, აქტივი არის თუ არა ექსპლუატაციაში. ამ კონკრეტულ აქტივებზე შესაბამისი ნორმების გათვალისწინებით, სავარაუდოდ უნდა დარიცხულიყო, დაახლოებით, 406.84 ათასი ლარის ოდენობის ცვეთის ხარჯი. შესაბამისად, ამავე ოდენობით შემცირებულად არის წარმოდგენილი ფინანსური შედეგების შესახებ ანგარიშში (შემოსავლების და ხარჯების შესახებ ანგარიში) „ძირითადი კაპიტალის მოხმარების“ მუხლი და გაზრდილად არის წარმოდგენილი ფინანსური მდგომარეობის შესახებ ანგარიშში (ბალანსში) „წმინდა კაპიტალის“ მუხლი.

რეკომენდაცია N5.

სსიპ - ივანე ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტს

სსიპ - საქართველოს ტექნიკურ უნივერსიტეტს

სსიპ - ილიას სახელმწიფო უნივერსიტეტს

სსიპ - თბილისის სახელმწიფო სამედიცინო უნივერსიტეტს

სსიპ - აკაკი წერეთლის სახელობის უნივერსიტეტს

სსიპ - ბათუმის შოთა რუსთაველის სახელმწიფო უნივერსიტეტს

სსიპ - შეფასებისა და გამოცდების ეროვნულ ცენტრს

სსიპ-ების ხელმძღვანელობამ შეიმუშაოს და დანერგოს ისეთი სააღრიცხვო პოლიტიკა და კონტროლის ისეთი ელემენტი (პასუხისმგებელი პირის მითითებით), რომელიც შესაბამისობის საფუძვლების მოთხოვნის დაცვით უზრუნველყოფს ძირითადი კაპიტალის მოხმარების (ცვეთის) სისწორესა და სიზუსტეს.

1.5 არასწორი კლასიფიკაცია

გამოვლენილი გარემოებები:

სსიპ - ივანე ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტი. ბალანსზე აღრიცხულია ისეთი აქტივები, რომლებიც არ შეესაბამება არასაცხოვრებელი შენობების კლასიფიკაციის მუხლს⁶. არასაცხოვრებელ შენობად აღრიცხულია 3,382.96 ათასი ლარის საბალანსო ღირებულების 17 ერთეული სხვადასხვა დანიშნულების ძირითადი აქტივი. აქედან, 19500.67 კვ. მეტრი საერთო ფართობით - 7 ერთეული შენობა-ნაგებობა მისამართზე: თბილისი, გმირ კურსანტთა ქ. N3 (ყოფილი - ქერჩის მე-2 შესახვევი) აღრიცხვაში ასახულია როგორც 1 (ერთი) ერთეული აქტივი - 3,219.79 ათასი ლარის საბალანსო ღირებულების შენობა-ნაგებობა. ბუღალტრული აღრიცხვა-ანგარიშგების წესის მიხედვით⁷, თითოეული შენობა - ნაგებობა განიხილება ცალკე ერთეულად. „ძირითადი აქტივების“, „გრძელვადიანი მცირეფასიანი აქტივებისა“ და „მატერიალური მარაგების“ მუხლებზე გადანაწილებულია აქტივები, რომლებიც აღიარებული უნდა იყოს, როგორც 1,858.34 ათასი ლარის ჯამური ღირებულების ფასეულობები და ბალანსზე უნდა ირიცხებოდეს ცალკე მუხლად.

⁵ ინსტრუქცია მუხლი 33, პუნქტი 23.

⁶ 2010 წლის 25 აგვისტოს საქართველოს ფინანსთა მინისტრის ბრძანება N 672.

⁷ ინსტრუქცია მუხლი 15, პუნქტი 4.

სსიპ - თბილისის სახელმწიფო სამედიცინო უნივერსიტეტი. 119.29 ათასი ლარის ისტორიული ღირებულების 17 ერთეული არასაცხოვრებელი შენობიდან, 10 ერთეული კლასიფიცირებული უნდა იყოს და ირიცხებოდეს „სხვა მანქანა - დანადგარებსა და ინვენტარში“, 7 აქტივი კი - როგორც „სხვა მცირეფასიანი აქტივი“. ძირითად საშუალებებში, კერძოდ, სხვა „მანქანა-დანადგარებსა და ინვენტარში“ რიცხული 850 ერთეული აქტივი, ისტორიული ღირებულებით 70.97 ათასი ლარი, უნდა ირიცხებოდეს „გრძელვადიან მცირეფასიანი აქტივებში“, ხოლო 25.99 ათასი ლარის ისტორიული ღირებულების - უნდა ირიცხებოდეს „ფასეულობებში“, კერძოდ, ძვირფას ქვებსა და ლითონებში.

სსიპ - ბათუმის შოთა რუსთაველის სახელმწიფო უნივერსიტეტი. არასაცხოვრებელ შენობებზე აღრიცხულია 895,66 ათასი ლარის საბალანსო ღირებულების 2 (ორი) ერთეული სტუდენტთა საერთო საცხოვრებელი, ხოლო 24,7 ათასი ლარის საბალანსო ღირებულების 3 (სამი) ერთეული, უნდა ირიცხებოდეს „სხვა შენობა - ნაგებობების“ ანგარიშზე.

სსიპ - შეფასებისა და გამოცდების ეროვნული ცენტრი. 308 ერთეული 96.19 ათასი ლარის საბალანსო ღირებულების ძირითადი აქტივი აღრიცხულია N2122 საბუღალტრო ანგარიშზე, მაგრამ არ აკმაყოფილებს გრძელვადიანი აქტივის აღიარების კრიტერიუმებს და უნდა ირიცხებოდეს, როგორც გრძელვადიანი მცირეფასიანი აქტივი.

სსიპ - თბილისის სახელმწიფო სამედიცინო უნივერსიტეტი. არასაცხოვრებელ შენობებში რიცხულია 18 ერთეული 10.98 ათასი ლარის საბალანსო ღირებულების ძირითადი აქტივი, რომლებიც უნდა ირიცხებოდეს „სხვა მანქანა - დანადგარების და ინვენტარის“ მუხლში.

სსიპ - აკაკი წერეთლის სახელობის უნივერსიტეტი. ძირითად საშუალებებში, კერძოდ, „სხვა ნაგებობებში“ კლასიფიცირებულია ისეთი აქტივები, რომლებიც არ აკმაყოფილებენ ძირითად აქტივებად აღიარების კრიტერიუმებს და უნდა იყოს კლასიფიცირებული, როგორც „სხვა მცირეფასიანი აქტივები“ და „დაუმთავრებელი წარმოება“; მუხლში „სხვა მანქანა - დანადგარები და ინვენტარი“ კლასიფიცირებულია ისეთი აქტივები, რომლებიც არ აკმაყოფილებენ ძირითად აქტივებად აღიარების კრიტერიუმებს და უნდა იყოს კლასიფიცირებული, როგორც „გრძელვადიანი მცირეფასიანი აქტივები“.

არაფინანსური აქტივების კლასიფიკაციაში დაშვებული უზუსტობები გავლენას ახდენს ხარჯებსა და კაპიტალზე.

რეკომენდაცია N6.

სსიპ - ივანე ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტს

სსიპ - ბათუმის შოთა რუსთაველის სახელმწიფო უნივერსიტეტს

სსიპ - შეფასებისა და გამოცდების ეროვნულ ცენტრს

სსიპ - აკაკი წერეთლის სახელობის უნივერსიტეტს

შესაბამისობის საფუძვლის მოთხოვნების გათვალისწინებით უზრუნველყოფილ იქნეს აქტივების სწორი კლასიფიკაცია და ამ ნაწილში შეცდომების გასწორება განხორციელდეს მომდევნო საანგარიშგებო პერიოდის ფინანსური ანგარიშგების შესადარის ინფორმაციაში და აღწერილი იყოს განმარტებით შენიშვნებში.

1.6 ინვენტარიზაცია

გამოვლენილი გარემოებები:

აუდიტის ობიექტის მიერ ჩატარებული ინვენტარიზაციის მასალების შესწავლით გაირკვა, რომ არაფინანსური აქტივების ინვენტარიზაცია არ არის ჩატარებული ინვენტარიზაციის წესის⁸ მოთხოვნათა დაცვით. შერჩეულ ორგანიზაციებში (სსიპ - საქართველოს ტექნიკური უნივერსიტეტი, შემოერთებული სამეცნიერო - კვლევითი ინსტიტუტები, სსიპ - თბილისის სახელმწიფო სამედიცინო უნივერსიტეტი, სსიპ - საგანმანათლებლო და სამეცნიერო ინფრასტრუქტურის განვითარების სააგენტო) 2016 წელს ჩატარებულმა ინვენტარიზაციამ არ მოიცვა სრულად ქონება, მოთხოვნები და ვალდებულებები. ინვენტარიზაციის მასალებიდან ირკვევა, რომ ობიექტზე არ ტარდება აქტივების ფაქტობრივი აღწერა და შემდგომში შედეგების ბუღალტრულ მონაცემებთან შედარება. ინვენტარიზაციის კომისიის წევრების მიერ ხდება ბუღალტრული რეესტრების ამოღება და მისი მეშვეობით ფაქტობრივი მონაცემების შევსება, რითაც დარღვეულია ინვენტარიზაციის ჩატარების წესის მოთხოვნები. თავის მხრივ, აღნიშნული უწყისები წარმოებულია ხარვეზებით და არასრულყოფილად. კერძოდ:

- ინვენტარიზაციის უწყისებს არ გააჩნია საინვენტარიზაციო აღწერები მატერიალურად პასუხისმგებელ პირთა ხელმოწერით;
- საინვენტარიზაციო აღწერები არ არის ხელმოწერილი კომისიის ყველა წევრისა და მატერიალურად პასუხისმგებელი პირების მიერ⁹;
- ხშირ შემთხვევაში გრძელვადიან აქტივებს არ გააჩნიათ საინვენტარო ნომრები, შერჩევითი ინვენტარიზაციის დროს შეუძლებელი იყო აქტივის სწორად იდენტიფიცირება და შედარება საბუღალტრო უწყისების მონაცემებთან;
- ყველა აქტივზე არაა მითითებული პასუხისმგებელი პირები¹⁰;
- არ არის გამოყოფილი გამოყენებისათვის უვარგისად ქცეული აქტივები და მათი ასეთად ქცევის მიზეზი¹¹.

არ არის უზრუნველყოფილი აქტივების დაცულობა მათ შესაძლო დატაცებაზე ან განადგურებაზე. შერჩეული აქტივების ინდივიდუალური დათვალიერებისას გამოვლინდა ინსტრუქციით მოთხოვნილი აქტივების შენახვისა და დაცვის პირობების დარღვევები.

ინვენტარიზაციების უმეტესობა სამინისტროს დაქვემდებარებულ ერთეულებში დაიწყო აუდიტის დაწყებამდე და შესაბამისად, აუდიტის ჯგუფმა ვერ შეძლო ინვენტარიზაციის პროცესებზე დასწრება. აუდიტის პროცესში დაწყებული ინვენტარიზაციის შედეგები არ არის გამოყვანილი და ფინანსურ ანგარიშგებაში სრულად ასახული. ზემოაღნიშნულიდან გამომდინარე, ჩვენ არ გვქონდა შესაძლებლობა განგვესაზღვრა ინვენტარიზაციის შედეგების გავლენა არაფინანსური აქტივების ნაშთებზე. შესაბამისად, აუდიტის ჯგუფი ვერ ადასტურებს ორგანიზაციის ბალანსზე რიცხული აქტივების, აგრეთვე ბალანსის საცნობარო მუხლებში აღრიცხული ამორტიზებული ძირითადი აქტივების, ექსპლუატაციაში მყოფი ხარჯებში ჩამოწერილი გრძელვადიანი მცირეფასიანი აქტივებისა და ხარჯებში ჩამოწერილი ექსპლუატაციაში მყოფი მატერიალური მარაგების ნაშთების სიზუსტეს და სისრულეს. ასევე, ობიექტის მხრიდან ფინანსური და არაფინანსური აქტივების დაცულობაზე და მათი ექსპლუატაციის წესების დაცვაზე კონტროლის არსებობას.

⁸ საქართველოს ფინანსთა მინისტრის 2010 წლის 23 ივლისის N605 ბრძანებით დამტკიცებული „საბიუჯეტო ორგანიზაციებში ქონების, მოთხოვნებისა და ვალდებულებების ინვენტარიზაციის ჩატარების წესი“.

⁹ საქართველოს ფინანსთა მინისტრის 2010 წლის 23 ივლისის N605 ბრძანების მე-8 მუხლის მე-6 პუნქტი.

¹⁰ საქართველოს ფინანსთა მინისტრის 2010 წლის 23 ივლისის N605 ბრძანების მე-5 მუხლის მე-12 პუნქტის „ა“ ქვეპუნქტი.

¹¹ საქართველოს ფინანსთა მინისტრის 2010 წლის 23 ივლისის N605 ბრძანების მე-8 მუხლის 21-ე პუნქტი.

რეკომენდაცია N7.

სამინისტროს

სსიპ - საქართველოს ტექნიკურ უნივერსიტეტს

სსიპ - თბილისის სახელმწიფო სამედიცინო უნივერსიტეტს

სსიპ - საგანმანათლებლო და სამეცნიერო ინფრასტრუქტურის განვითარების სააგენტოს

არსებობის და წარმოშობის დადასტურების, ასევე მათ მდგომარეობასა და დაცულობაზე კონტროლის მიზნით, განხორციელდეს ბალანსზე რიცხული მატერიალური აქტივების პერიოდული ინვენტარიზაცია და მისი შედეგების დროული რეალიზაცია. ასევე განხორციელდეს მოთხოვნა - ვალდებულებების ინვენტარიზაცია დავალიანებათა რეალობის, ხანდაზმულობის, ამოღების შესაძლებლობის და ბალანსიდან ჩამოწერის სხვა საფუძვლების შეფასების მიზნით და ხელმძღვანელობის მიერ მიღებულ იქნეს შესაბამისი გადაწყვეტილება.

1.7 აღურიცხავი აქტივები

გამოვლენილი გარემოებები:

ივანე ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის ფინანსურ ანგარიშგებაში არ არის ასახული 27,742,636 ლარის ღირებულების ძირითადი საშუალებები, რომელთა საბალანსო ღირებულება ცვეთის შედეგად ამორტიზებულია. აღნიშნული აქტივები უნდა ირიცხებოდეს ბალანსის საცნობარო მუხლზე, როგორც ამორტიზებული ძირითადი აქტივები.

აკაკი წერეთლის სახელობის უნივერსიტეტის ბალანსზე არ არის აღრიცხული ძვირფასი ლითონებისგან დამზადებული ნაწარმი, რომელიც ცდებისა და სხვადასხვა ლაბორატორიული მიზნებისათვის გამოიყენება. აღნიშნული ნაწარმი შეადგენს 135 გრამ პლატინის ნაკეთობებს.

რეკომენდაცია N8.

სსიპ - ივანე ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტს

სრულად ამორტიზებული ძირითადი აქტივების არსებობაზე და დაცულობაზე კონტროლის მიზნით განხორციელდეს მათი ასახვა ბალანსის საცნობარო მუხლში 08 „ამორტიზებული ძირითადი აქტივები“.

სსიპ - აკაკი წერეთლის სახელობის უნივერსიტეტს

ხელმძღვანელობამ კონტროლის მექანიზმების სრული მოცულობით შემუშავება-დანერგვით და მათი ეფექტიანი განხორციელებით, უზრუნველყოს არაგაცვლითი ოპერაციის სრული და ზუსტი მონაცემების ასახვა სააღრიცხვო რეგისტრებში და ფინანსური ანგარიშგების სანდოობის ხარისხის ამაღლება.

2. სხვა მნიშვნელოვანი საკითხები

2.1 არასწორი კლასიფიკაცია

გამოვლენილი გარემოება

საბალანსე ანგარიშზე N1432 - „მოთხოვნები აქტივების მიღებაზე წინასწარი გადახდებით“ ლიკვიდირებული ორგანიზაციების და გასული პერიოდის პროგრამების მიხედვით, ირიცხება დებიტორული დავალიანება 830,14 ათასი ლარის ოდენობით, რომელიც მოიცავს იაკობ გოგებაშვილის პროგრამის ფარგლებში კომპანიებზე სკოლების რეაბილიტაციისთვის ავანსად გადარიცხულ თანხებს. ამ თანხებზე მიღებულია სასამართლოს გადაწყვეტილებები და გადაცემულია აღსრულებაზე 2010 წლიდან.

რეკომენდაცია N9.

სამინისტროს

ფინანსური ანგარიშგების სამართლიანი წარდგენის მიზნებისათვის შინაარსის ფორმაზე უპირატესობის პრინციპიდან გამომდინარე, განხორციელდეს მოცემული მოთხოვნის რეკლასიფიკაცია.

2.2 დაურეგისტრირებელი და საკუთრების უფლებით რეგისტრირებული ქონება

გამოვლენილი გარემოება

სსიპ - საქართველოს ტექნიკური უნივერსიტეტი

- უნივერსიტეტის ბალანსზე ირიცხება 40 ერთეული 13,943.95 ათასი ლარის ღირებულების უძრავი ქონება საკუთრების უფლებით.
- უნივერსიტეტის ბალანსზე რიცხული 3 ერთეული უძრავი ქონება საჯარო რეესტრში არ არის რეგისტრირებული, აღნიშნული აქტივების ნარჩენი საბალანსო ღირებულება შეადგენს 31.24 ათას ლარს.

სსიპ - თბილისის ივანე ჯავახიშვილის სახელმწიფო უნივერსიტეტი

- უნივერსიტეტის ბალანსზე ირიცხება 80 ერთეული 138,720.24 ათასი ლარის ღირებულების უძრავი ქონება საკუთრების უფლებით.
- უნივერსიტეტის ბალანსზე რიცხული 27 ერთეული შენობა-ნაგებობა საჯარო რეესტრში არ არის რეგისტრირებული, აღნიშნული აქტივების საბალანსო ნარჩენი ღირებულება შეადგენს 3,988.97 ათას ლარს. აგრეთვე არ არის რეგისტრირებული 28 ერთეული მიწის ნაკვეთი, საბალანსო ღირებულებით 7,397.89 ათასი ლარი.

სსიპ - ილიას სახელმწიფო უნივერსიტეტი

- უნივერსიტეტის ბალანსზე ირიცხება 52 ერთეული უძრავი ქონება საკუთრების უფლებით, რომლის ნარჩენი საბალანსო ღირებულება შეადგენს 28,508.70 ათას ლარს.
- ბალანსზე გადმოცემულია 3 ერთეული შენობა-ნაგებობა, რომლებიც არ არის რეგისტრირებული (ბოლნისის აზერბაიჯანული სკოლის შენობა (ქ. ბოლნისი), შენობა თბილისის ზღვაზე (ზოოლოგიის ინსტიტუტი), კოჯრის ნაგებობა). ნარჩენი საბალანსე ღირებულება შეადგენს 37.21 ათას ლარს.

სსიპ - ბათუმის შოთა რუსთაველის სახელობის სახელმწიფო უნივერსიტეტი

- უნივერსიტეტის ბალანსზე რიცხულია 3 ერთეული უძრავი ქონება, რომელიც საჯარო რეესტრში არ არის რეგისტრირებული. აღნიშნული აქტივების ნარჩენი საბალანსო ღირებულება შეადგენს 2,756.95 ათას ლარს. ასევე ბალანსზე რიცხულია 2 ერთეული არასასოფლო-სამეურნეო დანიშნულების მიწის ნაკვეთი, რომელიც არ არის რეგისტრირებული საჯარო რეესტრში, ღირებულებით 527.64 ათას ლარი.

სსიპ - თბილისის სახელმწიფო სამედიცინო უნივერსიტეტი

- უნივერსიტეტის ბალანსზე ირიცხება 7 ერთეული მიწის ნაკვეთი საკუთრების ფორმით, რომლის საბალანსო ღირებულება შეადგენს 14,591.89 ათას ლარს. ასევე, უნივერსიტეტი საკუთრების უფლების ფორმით ფლობს 50 ერთეულ შენობა-ნაგებობას, რომლის საბალანსო ღირებულება შეადგენს 32,079.45 ათას ლარს.

რეკომენდაცია N10.

სამინისტროს

სსიპ - ივანე ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტს

სსიპ - საქართველოს ტექნიკურ უნივერსიტეტს

სსიპ - ილიას სახელმწიფო უნივერსიტეტს

სსიპ - თბილისის სახელმწიფო სამედიცინო უნივერსიტეტს

სსიპ - ბათუმის შოთა რუსთაველის სახელმწიფო უნივერსიტეტს

დაურეგისტრირებელი და საკუთრების უფლებით რეგისტრირებული უძრავი ქონება, მოქმედი კანონმდებლობის შესაბამისად, დარეგისტრირდეს საჯარო რეესტრში სარგებლობის უფლებით.

სახელმწიფო აუდიტის სამსახური
ქ.თბილისი, 0144, წმ. ქეთევან დედოფლის გამზირი N96
+995 32 243 84 38

SAO.GE